Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

19. november 2025 *

»EU-varemærker – fortabelsessag – EU-figurmærket Làv – artikel 18, stk. 1, og artikel 58, stk. 1, litra a), i forordning (EU) 2017/1001 – bevis for reel brug – vurdering af beviserne – urimelig og uforholdsmæssig bevisbyrde – princippet om god forvaltning – artikel 41 i chartret om grundlæggende rettigheder«

I sag T-563/24,

Gürok Turizm ve Madencilik AŞ, Kütahya (Tyrkiet), ved advokaterne J. Erdozain López, J. Vicente Martínez og M. López Camba,

sagsøger,

mod

Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO) ved D. Stoyanova-Valchanova, som befuldmægtiget,

sagsøgt,

den anden part i sagen for appelkammeret ved EUIPO:

Olav GmbH, Köln (Tyskland),

har

RETTEN (Tredje Afdeling),

sammensat under rådslagningen af afdelingsformanden, P. Škvařilová-Pelzl (refererende dommer), og dommerne I. Nõmm og D. Kukovec,

justitssekretær: fuldmægtig J. Čuboň,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter retsmødet den 7. juli 2025,

afsagt følgende

* Processprog: engelsk.

Dom

1 Med et søgsmål i henhold til artikel 263 TEUF har sagsøgeren, Gürok Turizm ve Madencilik AŞ, nedlagt påstand om annullation af afgørelsen truffet den 22. august 2024 af Fjerde Appelkammer ved Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO) (sag R 214/2024-4) (herefter »den anfægtede afgørelse«).

Tvistens baggrund

2 Sagsøgeren er indehaver af EU-varemærke nr. 011224821, registreret den 7. marts 2013 på grundlag af en ansøgning indgivet den 28. september 2012 af sagsøgerens retlige forgænger, Gürallar YAPI Malzemeleri Vᵉ Kimya Sanayii Anonim Sirketi, for følgende figurmærke:

3 De varer og tjenesteydelser, der dækkes af det i præmis 2 nævnte varemærke, henhørte under klasse 8, 11, 19, 21, 35, 37 og 39 i Nicearrangementet af 15. juni 1957 vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker, som revideret og ændret, og svarede for hver af disse klasser til følgende beskrivelse:

– klasse 8: »[h]åndværktøj og redskaber (hånddrevne); knivsmedevarer, gafler og skeer; hug- og stikvåben; barberknive og -maskiner; knivsmedevarer af ædelmetaller eller overtrukket hermed, nemlig knive, skeer og gafler; ikke-elektriske ægge- og osteskærere, ikke-elektriske pizzaskærere, ikke-elektriske frugt- og grøntsagsskrællere«

– klasse 11: »[a]pparater til belysning, opvarmning, dampdannelse, madlavning, køling, tørring, ventilation og vandforsyning samt til sanitære formål; badekar, bideter, badeinstallationer, brusekabiner, urinaler (sanitetsudstyr), vandklosetter, toiletter, bærbare; WC'er, køkkenvaske«

– klasse 19: »[b]yggematerialer (ikke af metal), stive rør (ikke af metal) til bygningsbrug, asfalt, beg, tjære og bitumen; transportable bygninger (ikke af metal); monumenter (ikke af metal); formede strukturer, bygninger, vejkonstruktionsmateriale af beton, gips, fajance, ler, sand, natursten, kunstige sten, træ, plastik eller syntetiske materialer; bygninger, pæle, barrierer; naturlige eller syntetiske overfladebelægninger, ikke af metal, til bygge- og konstruktionsvirksomhed i form af plader eller strimler (varmeklæbende); glasblokke til bygningsbrug, glasbyggesten, glasfliser, glasruder, glaspaneler til bygningsbrug«

– klasse 21: »[h]usholdnings- og køkkenredskaber samt beholdere; kamme og svampe; børster (undtagen malerbørster); børstenbindermateriale; redskaber til rengøringsformål; ståluld; uforarbejdet eller halvforarbejdet glas (undtagen glas til bygningsbrug); glasvarer, porcelæn og keramik ikke indeholdt i andre klasser; fade, konservesglas, kagedåser, drikkeglas, kopper, bakker, æggebægre, kaffekopper, kasseroller, karafler, kageforme, tepotter, service (dog ikke knive, gafler og skeer) af glas og porcelæn, nemlig skåle, krus, fade, salt- og peberbøsser, sauceskåle, kander og vaser; statuetter, statuer og kunstgenstande af glas og porcelæn«

– klasse 35: »[a]nnonce- og reklamevirksomhed; forretningsledelse, forretningsadministration; varetagelse af kontoropgaver; sammensætning til fordel for andre, håndværktøj og redskaber (hånddrevne), apparater til belysning, opvarmning, dampdannelse, kogning, køling, tørring, ventilation og vandledning samt sanitetsinstallationer, byggematerialer, stive rør (ikke af metal) til bygningsbrug, transportable bygninger (ikke af metal), monumenter, ikke af metal, husholdnings- og køkkenredskaber samt beholdere, glasvarer, porcelæn og keramik (dog ikke transport heraf), således at kunderne kan se og købe disse varer på en bekvem måde og køb af varer; alle førnævnte tjenesteydelser udbudt af detailforretninger, engrosforretninger, via postordrekataloger eller ved hjælp af elektroniske medier, eksempelvis websteder eller [TV]-shopping programmer«

– klasse 37: »[b]yggevirksomhed; reparation; installationsvirksomhed; konstruktionsvirksomhed, byggevirksomhed, reparation og restaurering«

– klasse 39: »[t]ransport; pakning og opbevaring af varer; arrangering af rejser; tjenesteydelser udbudt af transportformidlingskontorer i form af arrangering af udflugter for turister, transportformidling i form af fragtmæglervirksomhed, skibsagenturvirksomhed i form af transport med fragtskibe, turistkontorvirksomhed i form af turistbureauvirksomhed og turguidevirksomhed, reservation og bestilling af transport og rejser samt billetter til ture, organisering af ture«.

4 Den 8. december 2022 indgav den anden part i sagen for appelkammeret, Olav GmbH, en begæring om fortabelse af det i præmis 2 nævnte varemærke for alle de varer og tjenesteydelser, for hvilke dette varemærke var blevet registreret, i henhold til artikel 58, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1001 af 14. juni 2017 om EU-varemærker (EUT 2017, L 154, s. 1) med den begrundelse, at der inden for en sammenhængende periode på fem år ikke var gjort reel brug af dette varemærke.

5 Ved afgørelse af 28. november 2023 imødekom annullationsafdelingen delvist begæringen og erklærede det omtvistede varemærke fortabt for alle de varer, der er nævnt i præmis 3 ovenfor, med undtagelse af »beholdere [(husholdning og køkken)], glasvarer ikke indeholdt i andre klasser; fade, konservesglas, kagedåser, drikkeglas, kopper, kaffekopper, karafler, service (dog ikke knive, gafler og skeer) af glas, nemlig skåle, krus, fade, kander«, som henhørte under klasse 21.

6 Den 28. januar 2024 indgav Olav GmbH i henhold til artikel 66-71 i forordning 2017/1001 en klage til EUIPO over annullationsafdelingens afgørelse, for så vidt som det omtvistede varemærke ikke var blevet erklæret fortabt for de i præmis 5 nævnte varer.

7 Ved den anfægtede afgørelse annullerede appelkammeret annullationsafdelingens afgørelse og fastslog i det væsentlige, at de af sagsøgeren fremlagte beviser ikke havde den fornødne beviskraft til at godtgøre omfanget af det omtvistede varemærkes brug, og at de manglende supplerende forklaringer og krydsreferencer fra sagsøgerens side var til hinder for, at disse beviser kunne anses for at være solide, objektive og tilstrækkelige.

Parternes påstande

8 Sagsøgeren har i det væsentlige nedlagt følgende påstande:

– Den anfægtede afgørelse annulleres, for så vidt som begæringen om fortabelse for alle de varer, der er dækket af det omtvistede varemærke og henhører under klasse 21, herved blev imødekommet.

– EUIPO tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

– Olav GmbH tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

9 EUIPO har nedlagt påstand om, at den anfægtede afgørelse annulleres.

10 I retsmødet supplerede sagsøgeren sine påstande ved subsidiært at nedlægge påstand om, at Retten ændrer den anfægtede afgørelse.

11 I øvrigt har sagsøgeren i retsmødet oplyst, at selskabet frafalder sin påstand om, at Olav GmbH tilpligtes at betale sagsomkostningerne, eftersom sidstnævnte ikke er part i sagen for Retten, hvilket er blevet tilført protokollatet for retsmødet.

Retlige bemærkninger

Formaliteten med hensyn til visse af påstandene

Formaliteten med hensyn til sagsøgerens påstand om ændring af den anfægtede afgørelse

12 I retsmødet nedlagde sagsøgeren for Retten en subsidiær påstand om ændring af den anfægtede afgørelse. Sagsøgeren har i det væsentlige nedlagt påstand om, at Retten, i lighed med annullationsafdelingen, fastslår, at der er gjort reel brug af det omtvistede varemærke, på grundlag af de beviser, der blev fremlagt under den administrative fase.

13 I henhold til artikel 21 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, som finder anvendelse på rettergangsmåden for Retten i overensstemmelse med samme statuts artikel 53, stk. 1, og artikel 76 i Rettens procesreglement, skal stævningen bl.a. angive sagens genstand og indeholde sagsøgerens påstande. Påstandene skal angives præcist og utvetydigt, idet Retten, såfremt dette ikke er tilfældet, risikerer at træffe afgørelse infra eller ultra petita med risiko for, at sagsøgtes rettigheder bliver tilsidesat (jf. i denne retning og analogt dom af 21.10.2015, Petco Animal Supplies Stores mod KHIM – Gutiérrez Ariza (PETCO), T-664/13, EU:T:2015:791, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis). Endvidere kan det ikke tillades, at der uden det mindste forvarsel først nedlægges nye påstande under den mundtlige forhandling, da de sagsøgte i modsat fald vil blive berøvet muligheden for at tage til genmæle, hvilket udgør en tilsidesættelse af retten til forsvar (jf. i denne retning dom af 17.3.2005, Kommissionen mod AMI Semiconductor Belgium m.fl., C-294/02, EU:C:2005:172, præmis 75, og af 15.9.2021, ADR Center mod Kommissionen, T-364/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:593, præmis 65 og den deri nævnte retspraksis).

14 Det er således alene de påstande, der er nedlagt i stævningen, som kan tages i betragtning, og sagens realitet skal alene vurderes med hensyn til de påstande, som er nedlagt i stævningen. I henhold til procesreglementets artikel 84, stk. 1, kan nye anbringender fremsættes på betingelse af, at de støttes på faktiske eller retlige omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne. Det fremgår af retspraksis, at denne betingelse gælder i endnu højere grad ved enhver ændring af påstandene, og at såfremt der ikke foreligger faktiske eller retlige omstændigheder, som er kommet frem under den skriftlige forhandling, er det alene de påstande, som er nedlagt i stævningen, der kan tages i betragtning (jf. i denne retning dom af 21.10.2015, PETCO, T-664/13, EU:T:2015:791, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).

15 I den foreliggende sag er påstanden om ændring af den anfægtede afgørelse imidlertid ikke støttet på nye elementer som omhandlet i procesreglementets artikel 84, stk. 1, hvorfor en sådan ændring, selv hvis det antages, at sagsøgeren har ønsket at ændre sine påstande i retsmødet, ikke kan tillades i betragtning af fraværet af enhver ny faktisk eller retlig omstændighed, som kunne være blevet fremlagt under sagen.

16 Heraf følger, at sagsøgerens subsidiære påstand om ændring af den anfægtede afgørelse, som blev nedlagt for første gang for Retten i retsmødet, ikke kan antages til realitetsbehandling.

Formaliteten med hensyn til den påstand, hvormed EUIPO har tilsluttet sig sagsøgerens påstande

17 EUIPO har med sin eneste påstand tilsluttet sig sagsøgerens påstand om annullation af den anfægtede afgørelse.

18 Selv om EUIPO ikke har den nødvendige søgsmålskompetence til at anlægge sag til prøvelse af en afgørelse truffet af et appelkammer, er det omvendt ikke forpligtet til systematisk at forsvare enhver anfægtet afgørelse, der er truffet af et appelkammer, eller til nødvendigvis at nedlægge påstand om frifindelse i forbindelse med ethvert søgsmål, der er rettet imod en sådan afgørelse. Der er intet til hinder for, at EUIPO tilslutter sig sagsøgerens påstand eller endog nøjes med at overlade afgørelsen til Rettens skøn, samtidig med at alle de argumenter, som EUIPO finder relevante, anføres til Rettens oplysning. Til gengæld kan EUIPO ikke nedlægge påstand om annullation eller omgørelse af appelkammerets afgørelse på et punkt, der ikke er nævnt i stævningen, eller gøre anbringender gældende, der ikke er nævnt i stævningen (jf. dom af 25.10.2005, Peek & Cloppenburg mod KHIM (Cloppenburg), T-379/03, EU:T:2005:373, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).

19 I den foreliggende sag bemærkes, at sagsøgeren i det væsentlige har foreholdt appelkammeret, at det i forbindelse med en fortabelsessag har opstillet et krav til bevisstyrken ved godtgørelsen af den reelle brug af det omtvistede varemærke, der er så højt, at det udgør en særdeles tung og upraktisk byrde. Endvidere har sagsøgeren gjort gældende, at appelkammeret foretog et urigtigt skøn, da det lagde til grund, at beviserne vedrørende omfanget af brugen af dette varemærke var utilstrækkelige til, at denne brug kunne anses for at være reel.

20 EUIPO har i det væsentlige støttet sagsøgerens argumentation og har foreholdt appelkammeret, at det under den foreliggende sags specifikke omstændigheder opstillede et urimeligt krav til bevisstyrken, hvorfor den anfægtede afgørelse bør annulleres.

21 Heraf følger, at EUIPO's eneste påstand, hvorved EUIPO har tilsluttet sig sagsøgerens annullationspåstand, kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som denne påstand og de argumenter, der er fremført til støtte for den, ikke går videre end de påstande og argumenter, som sagsøgeren har fremsat.

Realiteten

22 Sagsøgeren har fremsat et enkelt anbringende vedrørende en tilsidesættelse af artikel 58, stk. 1 og 2, i forordning 2017/1001. Sagsøgeren har i det væsentlige foreholdt appelkammeret, at det lagde til grund, at omfanget af det omtvistede varemærkes brug ikke kunne godtgøres, henset til den svage bevisstyrke af de fremlagte beviser, og at det kritiserede sagsøgeren for ikke at have forelagt supplerende forklaringer eller foretaget tilstrækkeligt omfattende krydsreferencer med hensyn til alle de omstændigheder, der blev fremlagt til støtte for selskabets argumentation.

23 EUIPO har ligeledes gjort gældende, at appelkammeret pålagde sagsøgeren en urimelig bevisbyrde.

24 EUIPO har dog gjort gældende, at de omstændigheder og argumenter, som sagsøgeren har fremført i stævningens punkt 41 og 42, som er fremsat for første gang for Retten, ikke kan antages til realitetsbehandling.

25 I den foreliggende sag har sagsøgeren forelagt følgende beviser med henblik på at godtgøre den reelle brug af det omtvistede varemærke:

– et skærmdump af en side på webstedet »company.lav.com.tr«, dateret april 2023 (bilag 1)

– et udvalg af udaterede fotografier, der viser emballage til de varer, der er nævnt i præmis 5 ovenfor, og som er udbudt til salg (bilag 2)

– et skærmdump af en side på webstedet »company.lav.com.tr«, dateret april 2023, som henviser til forskellige publikationer fra en række medier (bilag 3)

– et udvalg af fakturaer, pakkelister og andre handelsdokumenter, dateret fra 2017 til 2022 (bilag 4-9)

– to kataloger over varer, der omfatter bestanddelen »lav«, dateret 2014 og 2023 (bilag 10 og 11)

– et uddrag af det tyrkiske handelsregisters tidende af 10. april 2014 vedrørende fusionen mellem sagsøgerens juridiske enhed og Gürallar YAPI Malzemeleri Ve Kimya Sanayii Anonim Sirketi (bilag 12).

26 Sagsøgeren har for det første gjort gældende, at den anfægtede afgørelses punkt 70 og 71 er behæftet med modstridende begrundelser, for så vidt som appelkammeret på den ene side nævnte den virksomhed, som sagsøgeren og dennes retlige forgænger som indehaver af det omtvistede varemærke drev inden for glasindustrien, og eksporten af visse af de omhandlede varer til 140 lande, herunder Spanien og Frankrig, samt det forhold, at der fandtes et markedsførings- og salgskontor i Italien, og på den anden side i samme afgørelses punkt 72 fastslog, at den eneste klare henvisning til det relevante område vedrørte Tyrkiet. Endvidere har sagsøgeren gjort gældende, at de pågældende kataloger, som er forelagt i bilag 10 og 11,

indeholder oplysninger på spansk og fransk, og at det forhold, at der kun anvendes engelsk og tyrkisk i katalogerne, er begrundet i, at der kun findes en enkelt version, der er beregnet til international distribution.

27 For det andet har sagsøgeren i det væsentlige gjort gældende, at de dokumenter, der er fremlagt i bilag 4-9, består af en række tolddokumenter med angivelse af brugen af det omtvistede varemærke med bestanddelen »lav«, der fremgår af disse dokumenter, som er stilet til selskaber etableret i hele Den Europæiske Union. Sagsøgeren har i øvrigt påpeget, at alle fakturaerne indeholder en fælles henvisning til de varer, der er dækket af det omtvistede varemærke, og som er kendetegnet ved samme tekststruktur bestående af de store bogstaver »LV« efterfulgt af en bindestreg før den specifikke henvisning til den pågældende vare.

28 For det tredje har sagsøgeren anført, at fakturaerne for salget af de varer, der er dækket af det omtvistede varemærke, indeholder i alt 2 919 linjer med henvisningen LV, som er fordelt over hele den relevante periode, og til et samlet beløb på mere end 6,485 mio. EUR.

29 For det fjerde har sagsøgeren i det væsentlige foreholdt appelkammeret, at det foretog et urigtigt skøn, da det i den anfægtede afgørelses punkt 76 lagde til grund, at de forelagte fakturaer ikke beviste, at varer, der angiveligt var forsynet med det omtvistede varemærke, aldrig var blevet udbudt til salg ved et salgssted i Unionen, endsige købt af en endelig forbruger, og at det desuden var vanskeligt at vide, hvornår de varer, der angiveligt var blevet sendt »til Europa«, faktisk var blevet solgt på et detailsalgssted. I øvrigt foretog appelkammeret ifølge sagsøgeren et urigtigt skøn, da det for første gang under den administrative fase lagde til grund, at sagsøgeren var forpligtet til at bevise, at de omhandlede varer var blevet solgt direkte til endelige forbrugere.

30 For det femte har sagsøgeren bestridt appelkammerets vurderinger i den anfægtede afgørelses punkt 82-84, hvoraf det i det væsentlige fremgår, at varekoderne og beskrivelserne på en faktura ganske vist kunne henvise til varer, der fremgik af et katalog og blev markedsført under det varemærke, hvis reelle brug skulle bevises, men at denne situation som sådan var hypotetisk og ikke åbenlyst svarede til det solide og objektive bevis for faktisk og tilstrækkelig brug, som var påkrævet for at bevise den reelle brug.

31 Ifølge sagsøgeren var det ikke rimeligt at pålægge selskabet at godtgøre en forbindelse mellem hver af de 2 919 linjer, der er identificeret på fakturaerne, og som nævner de varer, der er dækket af det omtvistede varemærke, og de henvisninger og fotografier, der fremgår af katalogerne. Sagsøgeren har endvidere gjort gældende, at der findes beskrivelser af varer, der er knyttet til de henvisninger, der fremgår af pakkelisterne i bilag 4-9. En sådan forpligtelse ville udgøre en særdeles tung og upraktisk byrde. I øvrigt har sagsøgeren i det væsentlige gjort gældende, at appelkammeret ikke havde nogen grund til at undlade at efterprøve de krydsreferencer, der blev foretaget af annullationsafdelingen, eller til at undlade selv at foretage en sådan som led i sin undersøgelse.

32 Hvad for det sjette angår omfanget af brugen af det omtvistede varemærke er sagsøgeren af den opfattelse, at de beviser, der blev fremlagt i bilag 4-9, omfattede et stort antal fakturaer, som i sig selv var tilstrækkelige til at godtgøre den heraf følgende mængde af solgte varer og dermed omfanget af brugen af det omtvistede varemærke.

33 Sagsøgeren har nærmere bestemt gjort gældende, at de kumulerede beløb for de gennemførte salg fremgår af de fakturaer, der er stilet til modtagere etableret på det relevante område, hvilket ligeledes understøttes af de pakkelister og tolddokumenter, der er fremlagt til støtte for dem. Desuden vedrørte de beløb, der var faktureret i euro, ifølge sagsøgeren varer, der omfattede bestanddelen »lav«.

34 EUIPO har i første række gjort gældende, at appelkammeret ikke foretog et urigtigt skøn, i modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, for så vidt angår adressaterne for fakturaerne, og at appelkammeret i det væsentlige ikke gav udtryk for, at brugen skulle vedrøre de endelige forbrugere for at kunne anerkendes som ekstern brug.

35 Hvad i anden række angår bevisbyrden og bevisniveauet har EUIPO gjort gældende, at appelkammeret for det første i den anfægtede afgørelses punkt 35 og 36 anerkendte, at en stor del af dokumenterne i bilag 4-9 var udtrykkelige og indeholdt varekoder og henvisninger til det omtvistede varemærke, for det andet i den anfægtede afgørelses punkt 49 og 50 anerkendte, at fakturaerne og handelsdokumenterne viste, at varerne var blevet solgt af indehaveren af dette varemærke, eller med dennes samtykke, til forskellige enheder i en række EU-medlemsstater, hvorfor beviserne indeholdt tilstrækkelige indikationer vedrørende den territoriale udstrækning af den hævdede brug, for det tredje i den anfægtede afgørelses punkt 53 anerkendte, at det omtvistede varemærke fremgik af vareangivelsen på fakturaerne og handelsdokumenterne, i katalogerne og på skærmdumpene af sider på sagsøgerens websted, og at brugen af dette varemærke var offentlig, ekstern og åbenlys for de faktiske eller potentielle kunder til varerne, og for det fjerde i den anfægtede afgørelses punkt 64 anerkendte, at de fremlagte kataloger viste, at det omtvistede varemærke var blevet brugt til en række af de varer, det betegnede.

36 I tredje række har EUIPO konstateret, at appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 83, 84 og 87 omvendt fastslog, at sagsøgeren ikke havde bevist omfanget af brugen af det omtvistede varemærke, eftersom selskabet ikke havde forelagt forklaringer eller beviser, der gjorde det muligt at fastslå en klar forbindelse mellem de konkrete varer, der var angivet på de forskellige fakturaer, og den øvrige dokumentation, herunder de forskellige varekoder. Endvidere har EUIPO påpeget, at appelkammeret fandt, at krydsreferencerne kunne have givet fakturaerne den krævede bevisværdi, som sagsøgerens bemærkninger savnede, og at annullationsafdelingen havde truffet afgørelse på grundlag af simple sandsynligheder eller formodninger.

37 I denne henseende har EUIPO, i lighed med sagsøgeren i stævningen, gjort gældende, at Retten allerede har bekræftet, at en omhyggelig sammenligning af varekoder på gengivelser af varer på fotografier og i kataloger på den ene side og på fakturaer på den anden side ikke svarer til en simpel sandsynlighedsvurdering eller en simpel formodning, men indebærer en rationel og logisk proces ved vurderingen af den reelle brug (jf. i denne retning dom af 17.7.2024, W.B. Studio mod EUIPO – E.Land Italy (BF BELFE), T-54/23, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:481, præmis 60 og 61). Desuden har EUIPO anført, at appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 79, 80, 82 og 83 så bort fra annullationsafdelingens arbejde og bekræftede beskrivelserne af varerne i dokumenterne, hvori der var anført henvisninger til det omtvistede varemærke. Disse henvisninger omfattede ligeledes en kort beskrivelse af varerne, som gjorde det muligt på fakturaerne at identificere syv eksempler på varekoder, der kunne knyttes til katalogerne, i overensstemmelse med sagsøgerens forklaringer for annullationsafdelingen og appelkammeret. Sagsøgeren forklarede nemlig i sine bemærkninger af 14. april 2023 vedrørende beviset for brugen og i sine bemærkninger til klagen af 22. maj 2024, at der kunne foretages krydsreferencer

mellem de referencenumre, der fremgik på s. 122-127 i det katalog, der er fremlagt i bilag 10, og fakturaerne. Sagsøgeren fremlagde også en liste over de varer, der blev henvist til, og som fremgik af billederne.

38 På denne baggrund er EUIPO i fjerde række af den opfattelse, at sagsøgeren ikke havde nogen grund til at anføre supplerende forklaringer for at knytte hver enkelt af de varer, der var nævnt på fakturaerne, til katalogerne, hvorfor appelkammeret under den foreliggende sags specifikke omstændigheder pålagde sagsøgeren en urimelig bevisbyrde som omhandlet i forordning 2017/1001 og i præmis 31 i dom af 19. oktober 2022, Louis Vuitton Malletier mod EUIPO mod Wisniewski (Gengivelse af et skakternmønster II) (T-275/21, ikke trykt i Sml., EU:T:2022:654).

39 EUIPO har derfor undladt at fremsætte bemærkninger som svar på sagsøgerens øvrige argumenter og nedlagt påstand om, at den anfægtede afgørelse annulleres.

40 I henhold til artikel 18, stk. 1, første afsnit, i forordning 2017/1001 og samme forordnings artikel 58, stk. 1, litra a), erklæres EU-varemærkeindehaverens ret fortabt efter indgivelse af begæring herom til EUIPO, når der inden for en sammenhængende periode på fem år ikke inden for Unionen er gjort reel brug af varemærket for de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, og der ikke foreligger rimelig grund til, at brug ikke har fundet sted.

41 Hvad angår kriterierne for vurderingen af den reelle brug finder artikel 10, stk. 3, i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/625 af 5. marts 2018 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1001 om EU-varemærker og om ophævelse af delegeret forordning (EU) 2017/1430 (EUT 2018, L 104, s. 1) tilsvarende anvendelse på fortabelsessager i henhold til samme forordnings artikel 19, stk. 1. Artikel 10, stk. 3, i den nævnte delegerede forordning fastsætter, at det af beviset for brug skal fremgå, hvor, hvornår samt i hvilket omfang og i hvilken form det omtvistede varemærke er blevet brugt.

42 Endvidere følger det af artikel 10, stk. 4, i delegeret forordning 2018/625, at beviset for reel brug bør begrænses til indgivelse af underbyggende dokumentation og bevismidler, såsom emballager, etiketter, prislister, kataloger, fakturaer, fotografier, avisannoncer samt de skriftlige erklæringer, der er omhandlet i artikel 97, stk. 1, litra f), i forordning (EU) 2017/1001.

43 I forbindelse med en sag om fortabelse af et varemærke påhviler det i princippet indehaveren af dette at godtgøre en reel brug af varemærket (jf. dom af 23.1.2019, Klement mod EUIPO, C-698/17 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:48, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

44 Den reelle brug af et varemærke kan ikke godtgøres med sandsynligheder eller formodninger, men skal være baseret på konkrete og objektive elementer, som beviser en faktisk og tilstrækkelig brug af varemærket på det pågældende marked. Der skal derfor anlægges en helhedsvurdering under hensyntagen til alle de relevante faktorer i det foreliggende tilfælde, som indebærer en vis indbyrdes afhængighed mellem de faktorer, der kommer i betragtning (jf. dom af 8.7.2020, Euroapotheca mod EUIPO – General Nutrition Investment (GNC LIVE WELL), T-686/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2020:320, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).

45 Det er ikke påkrævet, at alle beviselementer indeholder oplysninger om hvert af de fire elementer, som skal fremgå af beviset for reel brug, altså hvor, hvornår samt i hvilket omfang og i hvilken form det omtvistede varemærke er blevet brugt. En række beviselementer kan gøre det muligt at fastslå de omstændigheder, der søges godtgjort, selv om hvert af disse elementer isoleret set ikke er egnet til at føre bevis for korrektheden af disse omstændigheder (jf. dom af 5.3.2019, Meblo

trade mod EUIPO – Meblo Int (MEBLO), T-263/18, ikke trykt i Sml., EU:T:2019:134, præmis 84 og den deri nævnte retspraksis). I øvrigt skal spørgsmålet om, hvorvidt der er gjort reel brug af et varemærke, undersøges ved en helhedsvurdering under hensyntagen til alle tilgængelige oplysninger. Hvert element skal således ikke bedømmes isoleret, men analyseres samlet for at fastslå den mest sandsynlige og sammenhængende betydning (jf. dom af 21.11.2013, Recaro mod KHIM – Certino Mode (RECARO), T-524/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:604, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).

46 Indledningsvis bemærkes, således som det blev bekræftet i retsmødet, at eftersom det i forbindelse med den foreliggende sag ikke er blevet bestridt, hvornår, hvor og i hvilken form det omtvistede varemærke er blevet brugt, skal de elementer, som parterne har fremlagt, og de argumenter, de har fremført, undersøges, for så vidt som de vedrører omfanget af den reelle brug og den bevisbyrde for denne brug, som påhviler indehaveren af dette varemærke.

47 På denne baggrund skal det for det første erindres, at det er ubestridt mellem parterne og fremgår af den anfægtede afgørelses punkt 6 og 40, at den relevante periode med hensyn til varigheden af det omtvistede varemærkes brug strækker sig fra den 8. december 2017 til den 7. december 2022.

48 For det andet fremgår det af den anfægtede afgørelses punkt 49 og 50, at de beviser, der er blevet fremlagt af sagsøgeren, som er en enhed etableret uden for Unionen, nærmere bestemt i Tyrkiet, godtgør, at sagsøgerens varer blev solgt af selskabet eller med dets samtykke af andre distributører til forskellige enheder i en række EU-medlemsstater, bl.a. Tyskland, Østrig, Belgien, Bulgarien, Kroatien, Danmark, Spanien, Irland, Italien, Grækenland, Ungarn, Litauen, Malta, Nederlandene, Polen, Den Tjekkiske Republik, Rumænien, Slovakiet og Sverige, og at de beløb, der blev anført på de forskellige fakturaer og i de forskellige handelsdokumenter, hovedsagelig var i euro.

49 Hvad for det tredje angår den måde, hvorpå det omtvistede varemærke blev brugt, fremgår det af den anfægtede afgørelses punkt 51-64, at beviserne indeholdt tilstrækkeligt mange eksempler på brugen af dette varemærke til, at det kunne fastslås, at det blev brugt til varer som angivelse af deres handelsmæssige oprindelse.

50 For det fjerde fastslog appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 51-53, at det omtvistede varemærke var blevet brugt erhvervsmæssigt som varemærke, bl.a. fordi dette varemærke var blevet anvendt på en måde, der var offentlig, ekstern og åbenlys for de reelle eller potentielle kunder til de pågældende varer på Unionens område. Nærmere bestemt fastslog appelkammeret, at det var tilstrækkelig godtgjort, at der forelå en åbenbar forbindelse mellem på den ene side denne brug som angivelse af den handelsmæssige oprindelse og som reklamemiddel og på den anden side de varer henhørende under klasse 21, som var genstand for klagen.

51 For det femte fastslog appelkammeret endvidere i den anfægtede afgørelses punkt 54-62, at de af sagsøgeren fremlagte beviser i det væsentlige godtgjorde, at tegnet var blevet brugt, således som det var blevet registreret.

52 Hvad angår omfanget af brugen af det omtvistede varemærke fandt appelkammeret imidlertid, i modsætning til annullationsafdelingen, at det ikke på grundlag af alle beviserne som helhed kunne fastslå, at den reelle brug af dette varemærke var blevet bevist i tilstrækkelig grad for så vidt angår de relevante varer, der var genstand for klagen, og at denne brug desuden ikke i denne forstand kunne godtgøres med simple sandsynligheder eller formodninger.

53 I denne henseende fastslog appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 71-73 for det første hvad angår de kataloger, der var fremlagt i bilag 10 og 11, at de var stillet til rådighed på engelsk og tyrkisk, at de vedrørte årene 2014 og 2023, og at de klart viste det omtvistede varemærke i form af et ordmærke eller et figurtegn i forbindelse med forskellige glasprodukter, men at der ikke kunne drages nogen konklusion om omfanget af denne brug, eftersom det var vanskeligt at fastslå de steder, hvor katalogerne var blevet trykt eller publiceret, eller at godtgøre, hvor og hvordan de var blevet distribueret. Endvidere fastslog appelkammeret, at katalogerne ikke beviste, at de pågældende varer faktisk var blevet udbudt under det omtvistede varemærke i løbet af den relevante periode og på det relevante område. I denne henseende kritiserede appelkammeret også sagsøgeren for at have undladt at fremlægge supplerende oplysninger.

54 For det andet fastslog appelkammeret, at de af sagsøgeren fremlagte beviser ganske vist i høj grad var støttet på de fakturaer og handelsdokumenter, der var forelagt i bilag 4-9, og som viste de reelle salg af de pågældende produkter. Det fastslog imidlertid, at disse dokumenter savnede den krævede bevisværdi, i det væsentlige fordi det havde været umuligt at fastslå, hvilke specifikke varer der var dækket af de forskellige varekoder, samt deres handelsvolumen, hyppigheden og varigheden af salgene, og fordi disse fakturaer ikke beviste, at de varer, der angiveligt var forsynet med det omtvistede varemærke, aldrig var blevet udbudt ved et salgssted i Unionen, endsige købt af en endelig forbruger. Endvidere kritiserede appelkammeret sagsøgeren for ikke at have fremlagt fakturaer for salg til lokale distributører eller endelige forbrugere, fotografier af varer af god kvalitet i detailhandlerens magasiner på Unionens område eller kataloger eller ethvert andet reklamemateriale, der beviste brug foretaget i forhold til forbrugere i Unionen.

55 I denne retning, og for det tredje, kritiserede appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 83 i det væsentlige sagsøgeren for at have undladt at oplyse flere detaljer om fakturaernes indhold og om de varer, som er specifikt omhandlet heri, og herved set bort fra det referencearbejde, som annullationsafdelingen havde udført. På grundlag heraf fastslog appelkammeret, at sagsøgeren ikke var i stand til at forklare, at der forelå en klar, udtrykt og godtgjort forbindelse, som gjorde det muligt at vide, hvilke varer i katalogerne koderne henviste til, og at det var umuligt at udlede af disse koder, hvilke specifikke varer der var tale om, og omfanget af deres brug. Ifølge appelkammeret ændrede og svækkede fraværet af sådanne forklaringer fakturaernes bevisværdi. Det fastslog ligeledes i den anfægtede afgørelses punkt 84, at de fremlagte beviselementer var utilstrækkelige til at udgøre et sæt af solide og objektive beviser for faktisk brug. Desuden opfyldte dette sæt af beviser ikke beviskravene for reel brug af det omtvistede varemærke. Appelkammeret var derfor af den opfattelse, at det var nødsaget til at begrænse sin undersøgelse, for så vidt som den ikke kunne baseres på formodninger eller sandsynligheder som følge af fraværet af beviselementer med bevisværdi.

56 Endelig og for det fjerde kritiserede appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 85 sagsøgeren for at have fremlagt dokumenter af middelmådig kvalitet, hvilket var en hindring for læsningen og forståelsen af dem, og, i den nævnte afgørelses punkt 86, for at have fremlagt fakturaer, der indeholdt varekoder, der ikke omfattede elementet »lv-«, som henvisning til det omtvistede varemærke. Appelkammeret fastslog derfor, at de samlede fakturerede beløb ikke svarede udelukkende til salget af de varer, der var dækket af dette varemærke.

57 Det følger af retspraksis og fremgår af præmis 43-45 ovenfor, at selv om bevisværdien af et beviselement er begrænset, for så vidt som det isoleret set ikke godtgør med sikkerhed, om og hvordan de pågældende varer er blevet markedsført, og selv om dette element derfor ikke i sig selv er afgørende, kan det ikke desto mindre tages i betragtning ved helhedsvurderingen af, om brugen er reel. Det samme gælder f.eks., når dette element understøtter de øvrige relevante

fakturaer i det foreliggende tilfælde (jf. i denne retning dom af 6.3.2014, Annapurna mod KHIM (ANNAPURNA), T-71/13, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:105, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

58 I den foreliggende sag skal det i første række bemærkes, at appelkammeret let kunne have undersøgt alle de af sagsøgeren fremlagte beviselementer og på dette grundlag og på begrundet vis kunne have fastslået, hvornår og hvor det omtvistede varemærke var blevet brugt. Nærmere bestemt anførte appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 35 og 36, at dokumenterne i bilag 4-9 for den store dels vedkommende var udtrykkelige og indeholdt varekoder og angivelser af det omtvistede varemærke. Endvidere fastslog appelkammeret ligeledes, at de centrale oplysninger i de fremlagte dokumenter var klare og forståelige, hvilket i vid udstrækning indebar, at de ikke krævede nogen forklaring, og at de var tilstrækkelige med henblik på den foreliggende sag.

59 Appelkammeret modsagde dermed sig selv i sine begrundelser, da det i den anfægtede afgørelses punkt 84-86 kritiserede sagsøgeren for at have fremlagt beviselementer af middelmådig kvalitet, som ikke udgjorde solide og objektive beviser for brugen af det omtvistede varemærke.

60 I anden række anførte appelkammeret også modstridende begrundelser i den anfægtede afgørelse, da det i denne afgørelses punkt 72 og 73 fastslog, at de kataloger, der var fremlagt i bilag 10 og 11, ikke beviste, at de pågældende varer faktisk var blevet udbudt til salg på det relevante område, mens den tidligere i samme afgørelses punkt 70 og 71 på grundlag af disse kataloger havde konstateret, at sagsøgeren var aktiv inden for glasindustrien og eksporterede sine produkter til 140 lande, herunder medlemmer af Unionen, samtidig med at det i øvrigt konstaterede, at der fandtes et kontor for markedsføring og salg af en del af disse varer i Italien.

61 I tredje række fremgår det, i modsætning til hvad EUIPO har gjort gældende, af den anfægtede afgørelses punkt 76, at appelkammeret tilsigtede som bevis for brugen af det omtvistede varemærke at kræve fremlæggelse af ethvert element, der gjorde det muligt at bevise salg af de pågældende varer til endelige forbrugere i Unionen. Hvis det lægges til grund, at en ekstern brug af et varemærke som omhandlet i retspraksis nødvendigvis består i en brug, der er rettet mod de endelige forbrugere, indebærer dette imidlertid, at varemærker, der kun bruges i relationerne mellem virksomhederne, udelukkes fra beskyttelsen ved forordning 2017/1001. Den relevante kundekreds, som varemærkerne henvender sig til, omfatter nemlig ikke kun de endelige forbrugere, men også specialister, industrikunder og andre erhvervsbrugere (jf. dom af 1.3.2023, Worldwide Brands mod EUIPO – Wan (CAMEL), T-552/21, ikke trykt i Sml., EU:T:2023:98, præmis 88 og den deri nævnte retspraksis).

62 Appelkammeret begik dermed en retlig fejl, da det i det væsentlige pålagde sagsøgeren at fremlægge bevis for salg af de pågældende varer til endelige forbrugere som bevis for reel brug af det omtvistede varemærke. Heraf følger endvidere, at beviset for salg af de pågældende varer til endelige forbrugere ikke er relevant i den foreliggende sag, hvorfor de elementer og argumenter, som sagsøgeren har fremført i stævningens punkt 41 og 42, må forkastes, uden at det er nødvendigt at træffe afgørelse om, hvorvidt de kan antages til realitetsbehandling.

63 I fjerde række skal det erindres, at appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 88 fastslog, at sagsakterne, selv ved en samlet betragtning, ikke indeholdt tilstrækkelige beviser til, at omfanget af brugen af det omtvistede varemærke for de pågældende varer kunne udledes.

64 I denne henseende gør bilag 10 og 11 det ganske vist for det første ikke muligt udtrykkeligt og utvetydigt at godtgøre brug af det omtvistede varemærke på det relevante område og i den relevante periode. Det følger imidlertid af retspraksis, at idet en vares kommercielle levetid generelt strækker sig over en given periode, og da kontinuiteten af brugen er en af de angivelser, der skal tages hensyn til, når det skal godtgøres, at brugen objektivt skal tilsigte at skabe eller at bevare en markedsandel, skal dokumenter, som ikke relaterer sig til den relevante periode, og som langt fra er uden interesse, inddrages og bedømmes sammen med de øvrige oplysninger, eftersom de kan udgøre et bevis for reel kommerciel udnyttelse af varemærket (jf. dom af 16.6.2015, Polytetra mod KHIM – EI du Pont de Nemours (POLYTETRAFLON), T-660/11, EU:T:2015:387, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).

65 I den foreliggende sag godtgjorde bilag 10 og 11, således som appelkammeret med rette påpegede i den anfægtede afgørelses punkt 53, åbenlys og ekstern erhvervsmæssig brug af det omtvistede varemærke mellem 2014 og 2023, dvs. en periode, der var længere end den relevante periode, hvilket udgjorde et relevant indicium ved vurderingen af brugens omfang under hovedsagens omstændigheder. Heraf følger, at appelkammeret foretog et urigtigt skøn, da det ved vurderingen af brugens omfang undlod at foretage en passende helhedsvurdering af bilag 10 og 11, sammenholdt med alle de henvisninger og alle de relevante elementer, der fremgik af bilag 4-9.

66 For det andet lagde appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 49 og 50 til grund, at alle fakturaerne og handelsdokumenterne viste, at de pågældende varer var blevet solgt af sagsøgeren eller med dennes samtykke af forskellige enheder i en række EU-medlemsstater, og at der af disse elementer fremgik tilstrækkelige angivelser vedrørende den territoriale udstrækning af den hævdede brug. Endvidere anførte appelkammeret i denne afgørelses punkt 53, at det omtvistede varemærke fremgik af angivelsen af varerne på fakturaerne og i handelsdokumenterne, i katalogerne og på skærmdumpene af sider på sagsøgerens websted, og at brugen af det omtvistede varemærke var offentlig, ekstern og åbenlys for kundekredsen i Unionen. Endelig fastslog appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 64, at katalogerne viste, at det omtvistede varemærke var blevet brugt til en række varer, som det betegnede.

67 Det fremgår af EUIPO's sagsakter, at sagsøgeren fremlagde 902 sider med fakturaer vedrørende salget af en lang række varer, der er dækket af det omtvistede varemærke, hvoraf størstedelen af de opdelte referencer udtrykkeligt henviste til det omtvistede varemærke ved anvendelse af elementet »lv« efterfulgt af koden for den pågældende vare, som kan fastslås ved sammenholdelse med de kataloger, der er fremlagt i bilag 10 og 11.

68 Under den foreliggende sags omstændigheder ville det nemlig være urimeligt at lægge til grund, at de varer, der blev markedsført af en virksomhed, ikke kunne genkendes klart på deres varekode i katalogerne fra deres producent, fordi det angiveligt var umuligt at fastslå, hvor disse kataloger var blevet trykt og faktisk var blevet distribueret på det relevante område i den relevante periode. Endvidere er det forhold, at varerne udbydes til salg i en periode, der strækker sig længere end den relevante periode, som det fremgår af den retspraksis, der er anført i præmis 64 ovenfor, netop egnet til at styrke argumenterne for omfanget af brugen af det omtvistede varemærke.

69 For det tredje, således som det fremgår af den retspraksis, der er anført i præmis 37 ovenfor, og af fast retspraksis, svarer en omhyggelig sammenligning af varekoder på gengivelser af varer på fotografier og i kataloger på den ene side og på fakturaer på den anden side ikke til en simpel sandsynlighedsvurdering eller en simpel formodning, men indebærer en rationel og logisk proces ved vurderingen af den reelle brug (jf. i denne retning dom af 27.4.2022, LG Electronics mod EUIPO – Anferlux-Electrodomésticos (SmartThinQ), T-181/21, ikke trykt i Sml., EU:T:2022:247,

præmis 91, af 6.9.2023, Weider Germany mod EUIPO – Den i Nosht (YIPPIE!), T-45/22, ikke trykt i Sml., EU:T:2023:513, præmis 42, og af 17.7.2024, W.B. Studio mod EUIPO – E.Land Italy (BELFE), T-50/23, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:480, præmis 60 og 61). I denne henseende var det med rette, at sagsøgeren i retsmødet påpegede, at appelkammeret og i særdeleshed annullationsafdelingen ikke overskred deres kompetencer, da de af egen drift eller på grundlag af en helhedsvurdering af de beviser, de var blevet forelagt, fastslog forbindelsen mellem gengivelserne af varerne på fotografierne og i katalogerne på den ene side og fakturaerne for de samme varer på den anden side på grundlag af den respektive angivelse af varekoderne herpå, som viste sig at være identiske (jf. i denne retning dom af 17.7.2024, BF BELFE, T-54/23, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:481, præmis 61).

70 Appelkammeret begik dermed en retlig fejl, da det i den anfægtede afgørelses punkt 87 fastslog, at annullationsafdelingen havde støttet sin undersøgelse af omfanget af det omtvistede varemærkes brug på konklusioner, der var udledt af forelagte beviser, uden at have fuldt kendskab til deres indhold, og at det således havde truffet afgørelse på grundlag af sandsynligheder eller formodninger.

71 Nærmere bestemt fremgår det dels af den anfægtede afgørelses punkt 81 og 82, dels af s. 11-13 i sagsøgerens bemærkninger af 14. april 2023 vedrørende beviset for brug og s. 12 og 13 i selskabets bemærkninger til klagen af 22. maj 2024, at det havde anført og forklaret over for annullationsafdelingen og appelkammeret, at der kunne foretages krydsreferencer mellem referencenumrene for varerne på s. 122 og 127 i det katalog, der fremgik af bilag 10, og fakturaerne, og havde forelagt en liste over de varer, der blev henvist til, og som var vist på billederne. Det bemærkes endvidere, at appelkammeret heller ikke har begrundet på klar og tilstrækkelig vis, hvorfor det fraveg annullationsafdelingens vurderinger og fastslog, at de af denne fastslåede krydsreferencer, som havde gjort det muligt at beskrive omfanget af brugen af det omtvistede varemærke på grundlag af elementer, som den havde fundet konkrete og væsentlige, var ukorrekte. Appelkammeret anførte dermed også en mangelfuld begrundelse i sin afgørelse.

72 For det fjerde fremgår det dermed af den anfægtede afgørelses punkt 81-83, at de forklaringer, som sagsøgeren fremsatte for annullationsafdelingen og senere for appelkammeret, var egnet til at fremhæve salget af en række af de varer, der er nævnt i præmis 5 ovenfor, i den relevante periode og i mængder og til beløb, der var tilstrækkelig høje til, at der kan fastslås en vedvarende, faktisk og konsekvent brug af det omtvistede varemærke for de pågældende varer som omhandlet i den retspraksis, hvoraf det følger, at et varemærke er genstand for en reel brug i henhold til artikel 58, stk. 1, litra a), i forordning 2017/1001, når det i overensstemmelse med varemærkets væsentligste funktion, som er at garantere oprindelsen af de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, anvendes med henblik på at skabe eller bevare en afsætningsmulighed for disse varer og tjenesteydelser, bortset fra en rent symbolsk brug, der alene gøres med henblik på at bevare de til registreringen knyttede rettigheder (dom af 3.7.2019, Viridis Pharmaceutical mod EUIPO, C-668/17 P, EU:C:2019:557, præmis 38; jf. også analogt dom af 11.3.2003, Ansul, C-40/01, EU:C:2003:145, præmis 43).

73 Under alle omstændigheder fremgår det, således som sagsøgeren har gjort gældende, klart af bilag 4-9, at varer, der er dækket af det omtvistede varemærke, er blevet solgt på det relevante område mellem 2017 og 2022. Det kan nemlig, i overensstemmelse med sagsøgerens argumenter, konstateres, at fakturaerne indeholder 2 919 linjer med referencen LV, der dermed, som det fremgår af præmis 67 ovenfor, henviser til salget af varer, der blev markedsført af sagsøgeren, til et samlet beløb på mere end 6,485 mio. EUR, fordelt over den relevante periode.

74 Endvidere tilsigtede appelkammeret, da det i den anfægtede afgørelses punkt 72 og 83 kritiserede sagsøgeren for forsætligt at have undladt at fremlægge supplerende oplysninger eller for bevidst at have besluttet ikke at fremlægge flere detaljer angående de præcise referencer på fakturaerne, at kræve, at sagsøgeren skulle udføre det arbejde, der bestod i at foretage krydsreferencer mellem alle 2 919 linjer i fakturaerne og hver enkelt af de tilsvarende varer, som fremgik af katalogerne. Desuden anmodede appelkammeret, således som det blev bekræftet i retsmødet, ikke om nogen supplerende oplysninger eller forklaringer, hvorfor det ikke med føje kunne bebrejde sagsøgeren nogen forsætlig undladelse af – således som sagsøgeren ifølge appelkammeret var forpligtet til at gøre – at fremlægge beviser eller henvise til faktiske omstændigheder. Appelkammeret var imidlertid rimeligvis i stand til at vurdere omfanget af den reelle brug af det omtvistede varemærke på grundlag af en samlet betragtning af alle de beviselementer, som det var blevet forelagt, eller på grundlag af de forskellige indicier, der fremkom i de på hinanden følgende faser af dets undersøgelse, eller baseret på de angivelser, som sagsøgeren havde anført i sine på hinanden følgende skrivelser, og som var blevet gentaget af annullationsafdelingen.

75 På denne baggrund må det dermed lægges til grund dels, at appelkammeret foretog et urigtigt skøn med hensyn til omfanget af undersøgelsen af de beviselementer, som sagsøgeren havde forelagt med henblik på at godtgøre omfanget af brugen af det omtvistede varemærke, dels at appelkammeret tilsigtede at pålægge sagsøgeren et uforholdsmæssigt krav med hensyn til bevisstyrken og en urimelig bevisbyrde i forbindelse med en sag om fortabelse som følge af manglende reel brug.

76 I denne henseende bemærkes for det femte, at det ganske vist i princippet påhviler indehaveren af det omtvistede varemærke og ikke EUIPO ex officio at godtgøre en reel brug af varemærket (dom af 26.9.2013, Centrotherm Systemtechnik mod KHIM og centrotherm Clean Solutions, C-610/11 P, EU:C:2013:593, præmis 63). Som nævnt i præmis 42 ovenfor bør beviset for reel brug imidlertid begrænses til indgivelse af underbyggende dokumentation, såsom prislister, kataloger eller fakturaer, hvilket er sket i hovedsagen.

77 Endvidere følger det af den retspraksis, der er anført i præmis 44 ovenfor, at beviset for den reelle brug skal være baseret på konkrete og objektive elementer, som beviser en faktisk og tilstrækkelig brug af varemærket på det pågældende marked. Dette krav om et sikkert bevis må dog ikke medføre en urimelig eller uforholdsmæssig bevisbyrde eller hvile på strengere krav til bevisstyrken end de betingelser, der fremgår af retspraksis vedrørende artikel 18, stk. 1, og artikel 58, stk. 1, litra a), i forordning 2017/1001.

78 Indledningsvis skal alle de argumenter, som EUIPO fremførte i sit svarskrift, og som i det væsentlige er baseret på retningslinjer udledt af dom af 5. oktober 2022, Puma mod EUIPO – CMS (CMS Italy) (T-711/20, ikke trykt i Sml., EU:T:2022:604), vedrørende en sag om en skade på renommeét på grundlag af artikel 8, stk. 5, i forordning 2017/1001, som er selvstændig i forhold til den foreliggende sag, idet de specifikke krav i den nævnte sag ikke kan sidestilles med kravene i den foreliggende sag, forkastes.

79 I den foreliggende sag anlagde appelkammeret i den anfægtede afgørelses punkt 83 en meget streng tilgang ved at kræve, at sagsøgeren godtgjorde en klar forbindelse mellem de forskellige varekoder og de hermed betegnede varer, som var »forklaret, udtrykt og godtgjort«. Appelkammeret kan imidlertid ikke i en fortabelsessag i henhold til artikel 18, stk. 1, og artikel 58, stk. 1, litra a), i forordning 2017/1001 uden at begå en retlig fejl opstille et krav til bevisstyrken, som går ud over den tilladte tærskel for bevis for faktisk og tilstrækkelig brug, som

understøttes af elementer eller en række indicier, der fremgår af den indbyrdes afhængighed mellem de forskellige relevante faktorer som omhandlet i den retspraksis, der er anført i præmis 44 og 45 ovenfor.

80 For det sjette skal det, i lighed med hvad EUIPO gjorde gældende i sit svarskrift (jf. præmis 38 ovenfor), erindres, at anvendelsen af lovmæssige krav vedrørende den bevisbyrde, der påhviler indehaveren af et varemærke ved godtgørelsen af reel brug af det omtvistede varemærke i forbindelse med en fortabelsessag, ikke må medføre, at indehaveren pålægges en urimelig bevisbyrde.

81 Pålæggelsen af en urimelig eller uforholdsmæssig bevisbyrde kan nemlig føre til en tilsidesættelse af retten til god forvaltning, som er et almindeligt princip i EU-retten og ligeledes er fastsat i artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (jf. analogt dom af 19.10.2022, Gengivelse af et skakternmønster II, T-275/21, ikke trykt i Sml., EU:T:2022:654, præmis 31, og af 6.3.2024, Lidl Stiftung mod EUIPO – MHCS (Nuance af farven orange), T-652/22, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:152, præmis 87, samt kendelse af 1.7.2025, Santos mod EUIPO (Formen på en citruspresser), T-668/24, ikke trykt i Sml., EU:T:2025:668, præmis 31).

82 På baggrund af ovenstående betragtninger, og som det fremgår af præmis 58-60 ovenfor, skal det fastslås, for det første, at appelkammeret anførte flere modstridende begrundelser i den anfægtede afgørelse, for det andet, som det fremgår af præmis 67-75 ovenfor, at appelkammeret foretog flere urigtige skøn og begik flere retlige fejl ved undersøgelsen af beviserne vedrørende omfanget af brugen af det omtvistede varemærke, og for det tredje, at appelkammeret herved pålagde sagsøgeren et uforholdsmæssigt krav til bevisstyrken og dermed en urimelig bevisbyrde i strid med artikel 18, stk. 1, og artikel 58, stk. 1, litra a), i forordning 2017/1001, hvorfor sagsøgerens eneste anbringende tiltrædes og den anfægtede afgørelse annulleres.

Sagsomkostninger

83 I henhold til procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

84 Eftersom den anfægtede afgørelse annulleres, skal EUIPO pålægges at bære sine egne omkostninger og betale sagsøgerens omkostninger i overensstemmelse med dennes påstand.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Tredje Afdeling):

1) Afgørelsen truffet den 22. august 2024 af Fjerde Appelkammer ved Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO) (sag R 214/2024-4) annulleres.

2) EUIPO bærer sine egne omkostninger og betaler de omkostninger, der er afholdt af Gürok Turizm ve Madencilik AŞ.

Škvařilová-Pelzl Nõmm Kukovec

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 19. november 2025.

Underskrifter